

Vincent van GoghHuis
Jaarverslag 2021

VVV Zundert

<u>1.</u>	<u>Inleiding .....</u>	<u>3</u>
<u>2.</u>	<u>Bestuurlijke zaken .....</u>	<u>5</u>
2.1	Bestuur	5
2.2	Doelstellingen	5
<u>3.</u>	<u>Personeelszaken .....</u>	<u>5</u>
3.1	Vast personeel	5
3.2	Ingehuurde krachten	6
3.3	Vrijwilligers	6
<u>4.</u>	<u>Huisvesting .....</u>	<u>6</u>
<u>5.</u>	<u>Activiteiten .....</u>	<u>6</u>
5.1	Vaste expositie	6
5.2	Tijdelijke exposities	7
5.3	Van GoghGalerie & Gastatelier	10
5.4	Educatie	12
5.5	Documentatiecentrum & Collectie	12
5.6	Evenementen	12
5.7	Van Gogh Brabant	12
<u>6.</u>	<u>PR & Marketing .....</u>	<u>13</u>
6.1	Publiciteit	13
6.2	Website	13
6.3	Sponsors	13
6.4	Vrienden	13
<u>7.</u>	<u>VVV Zundert .....</u>	<u>14</u>
7.1	VVV Activiteiten	14
7.2	Toerisme	14
7.3	Arrangementen	15
7.4	Winkel	15
<u>8.</u>	<u>Cijfers .....</u>	<u>15</u>
8.1	Entreprijzen en bezoekersaantallen	15
8.2	Financiën: Jaarrekening 2021	16

1. Inleiding

2021 begon in stilte. De van overheidswege opgelegde corona sluiting, die medio december 2020 was ingezet, duurde maar liefst tot begin juni. Net als voor de gehele culturele sector, betekende dit voor het Van GoghHuis een zware beproeving. Een half jaar lang geen publiek, geen toeristen, weinig tot geen contact met vrijwilligers en Vrienden van Van Gogh & Zundert. Ook geen inkomsten, terwijl de kosten wel doorliepen. Gelukkig was er steun van overheidsregelingen, fondsen en betrokken kunstenaars.

Het Kickstart Cultuurfonds gaf een subsidie voor de ontwikkeling van een Virtueel Van GoghHuis, als onderdeel van de ontwikkeling van een hybride museum. Samen met Eclipse AV en Apvis is begonnen aan een digitale reconstructie van het oorspronkelijke geboortehuis van Vincent van Gogh. Doel hiervan is Van Gogh liefhebbers wereldwijd online een bezoek te kunnen laten brengen aan het Van GoghHuis, met als bijkomend voordeel dat verdwenen erfgoed digitaal kan worden gereconstrueerd. De eerste presentatie van dit project staat gepland in 2022.

De staande tentoonstelling van nieuwe aanwinsten werd verlengd tot en met 8 augustus 2021, zodat deze na de heropening op 5 juni nog bezocht kon worden. Dit was mogelijk omdat deze uit eigen collectie was samengesteld. Een gelukkig toeval. Net als de planning van de, tot tweemaal toe uitgestelde, tentoonstelling '*Ruud van Empel – Inventing Van Gogh*'. Deze opende precies op het moment dat museumbezoekers uit Nederland en Vlaanderen er weer enthousiast op uittrokken. Er kon zelfs een bescheiden publieksopening worden georganiseerd in september, met spreker Hans November (conservator Noordbrabants Museum) en speciale gast Willem van Gogh. Voorafgaand organiseerde Artnet Auctions een benefietveiling van Van Empels Van Gogh serie, die zorgde voor extra publiciteit en inkomsten. De tentoonstelling liep van 14 augustus tot en met 5 december 2021 en trok naar omstandigheden relatief veel bezoekers.

Ondertussen werden twee nieuwe tentoonstellingen voorbereid. Een overzicht van tien jaar Van Gogh AiR in Stedelijk Museum Breda: *Vanwege Vincent – De geboorteplek van Van Gogh als inspiratie*. En een solotentoonstelling van de Duitse kunstenaar Rainer Fetting in het Van GoghHuis: *Rainer Fetting ziet Van Gogh*. Net als eerder bij *De heks van Dongen* betrof dit een samenwerking tussen de musea in Breda en Zundert. Op zaterdag 18 december opende, onder strenge coronabeperkingen, de tentoonstelling in het Stedelijk Museum Breda. De geplande opening in Zundert een dag later kon niet doorgaan, omdat de regering de avond ervoor een onmiddellijke sluiting van de musea afkondigde. Waar het bij Van Empel goed uitpakte, trof het lot het Van GoghHuis op de slechts mogelijke wijze. De gasten moesten worden afgezegd. Voor de catering en de advertentiecampaagnes was dit niet meer mogelijk. (Een compensatie voor deze strop is bij het schrijven van dit jaarverslag medio mei 2022 nog altijd niet ontvangen) In allerijl is die zondag een filmer ingehuurd om korte interviews op te nemen met de kunstenaar Rainer Fetting in de lege zalen voor zijn werken. Zo kon in ieder geval op het Youtube kanaal nog iets gedeeld worden met het publiek.

Het jaar eindigde zoals het was begonnen met een dicht museum. Ook is het dit jaar niet gelukt een nieuw uitbater te vinden voor de brasserie. Daarom is besloten horecamakelaar Hormax hiervoor in de arm te nemen.

In 2021 is veel energie gestoken in het vinden van een nieuwe manier van samenwerken binnen Brabant. Onder leiding van een onafhankelijke persoon, Yves de Boer, aangesteld door de Provincie Noord-Brabant, heeft dit geresulteerd in een nieuwe bestuursstructuur van de Stichting Van Gogh Sites Foundation. In dit bestuur zullen geen bestuursleden meer worden benoemd vanuit de lokale Van Goghstichtingen, noch vanuit Vincents Tekenlokaal Tilburg of stichting Het Noordbrabants Museum. De lokale Van Goghstichtingen uit Etten-Leur, Nuenen en Zundert zullen samen een Raad van Advies vormen. Daarnaast is er een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de Stichting Van Gogh Sites Foundation, Stichting Van Gogh & Zundert, Stichting Van Gogh Village Nuenen en stichting Vincent van Gogh Etten-Leur, waarin vastgelegd is wat het doel van de samenwerking is en op welke onderwerpen partijen samen kunnen werken. In 2022 zal dit verder zijn beslag krijgen.

2. Bestuurlijke zaken

2.1 Bestuur

Stichting Van Gogh & Zundert:

Johan Brosens	voorzitter
Lizan van Aert	penningmeester
Pieter Oudkerk	secretaris
Birgitte Birnie	bestuurslid
Kees de Waard	bestuurslid

Bestuurslid Annelies Wijnen is in 2021 teruggetreden uit het bestuur. Pieter Oudkerk en Birgitte Birnie zijn dit jaar toegetreden tot het bestuur.

De Stichting Van Gogh & Zundert is bestuurlijk en statutair gelieerd aan de Stichting Vrienden van Van Gogh & Zundert, de Stichting Kunstfonds Vincent van GoghHuis, de Stichting Van GoghGalerie & Gastatelier en de Stichting Huisvesting Vincent van GoghHuis Zundert. De stichting werkt samen met andere Van Gogh locaties binnen de Van Gogh Sites Foundation (Van Gogh Brabant) en binnen Van Gogh Europe.

2.2 Doelstellingen

De stichting heeft ten doel:

- het nemen van initiatieven en het organiseren van activiteiten met de bedoeling permanente aandacht te geven aan het feit dat Zundert de geboorteplaats is van Vincent van Gogh
- het beschermen van de getuigenissen aan Vincent van Gogh
- het verzamelen, conserveren, registreren en ontsluiten van collectie, gerelateerd aan Vincent van Gogh
- het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door

- het instandhouden en exploiteren van het Vincent van GoghHuis (Markt 26-27, Zundert), waar door middel van expositie, documentatiecentrum en dergelijke, permanente aandacht wordt gegeven aan Vincent van Gogh en Zundert als zijn geboorteplaats;
- het realiseren en beheren van een wandelroute i.r.t. Van Gogh & Zundert;
- het organiseren van, of samenwerken bij, allerlei initiatieven die bijdragen aan het vestigen van aandacht op Zundert als geboorteplaats van Vincent van Gogh

3. Personeelszaken

3.1 Vast personeel

Ron Dirven	directeur-conservator (24 u/w)
Eva Geene	VVV-coördinator (24 u/w)

De directeur-conservator voert het beleid uit van het bestuur, geeft algemene leiding, is verantwoordelijk voor het tentoonstellingsprogramma, documentatiecentrum (onderzoek), pr/marketing, VVV en financiële zaken. Tevens werkt hij als curator van de Van GoghGalerie en het residentieprogramma. De VVV-coördinator beheert de VVV Zundert en Museumwinkel, stuurt vrijwilligers aan, ontwikkelt arrangementen en educatieve programma's.

3.2 Ingehuurde krachten

Om de continuïteit van de bezetting tijdens openingsuren te garanderen worden op oproepbasis freelancers ingehuurd. Voor de realisatie van tentoonstellingen en publicaties is expertise ingehuurd op het gebied van vormgeving en tentoonstellingsbouw. De lopende contracten i.v.m. beveiliging, boekhouding, collectieregistratie, kassa- en tentoonstellingsonderhoud zijn voortgezet. Schoonmaak gebeurt door vrijwilligers tegen vrijwilligersvergoeding.

3.3 Vrijwilligers

Het vrijwilligersbestand ten behoeve van de VVV balie, Museumwinkel, suppoosting, educatie, documentatiecentrum, gidsen en tuinonderhoud, bestaat uit circa honderd personen. Voor zover van toepassing ontvangen zij een 'in-house' training. Het Van GoghHuis biedt ook ervaringsplekken aan stagiaires en maatschappelijke stages.

Er wordt gewerkt aan een organisatiestructuur, waarbij voor uiteenlopende taken (groepen) sleutelfiguren worden aangewezen die opereren tussen de afzonderlijke vrijwilligers en de leidinggevenden.

4. Huisvesting

De Stichting Huisvesting Vincent van GoghHuis beheert de panden van het Van GoghHuis (Markt 26-27), die mede dankzij een schenking van een mecenas in 2017 zijn gekocht van Woningstichting Thuisvester. De ambitie voor uitbreiding van expositieruimte blijft onderwerp van studie. In 2021 is gebleken dat de optie voor huisvesting in de voormalige Boerenleenbank aan het Van Goghplein op onvoldoende steun kan rekenen binnen de gemeente Zundert. Daarom is besloten het plan voor nieuwbouw in de tuin weer verder uit te werken. De bouwactiviteiten op de belendende percelen, Markt 25 ('De Tantes') en Markt 28, worden nauwlettend gevolgd.

5. Activiteiten

5.1 Vaste expositie

Op de verdieping van Markt 27 is de permanente tentoonstelling *Vincent van Gogh – De wortels van een meester* nog steeds de vaste attractie, met audiotour in diverse talen (Nederlands, Engels, Frans, Duits, Japans) en een speciale kindertour. Deze tentoonstelling zal in de toekomst worden vernieuwd of vervangen door de nieuwe presentatie 'Becoming Vincent', verspreid over beide panden Markt 26-27. Aansluitend op de vaste presentatie verstrekt het Van GoghHuis aan bezoekers een wandelroute langs de belangrijke plaatsen van Van Gogh in Zundert, zoals het protestantse kerkje, de kosterwoning, het grafje van zijn broer en het Van Gogh monument van Zadkine.

Mede ingegeven door de coronapandemie, wordt gewerkt aan een hybride museum. Dat wil zeggen dat naast de authentieke plek ook digitale presentaties worden ontwikkeld. In 2020 is de 3d tour uitgewerkt

via Matterport. Er wordt verder gewerkt aan een virtueel bezoek aan het oorspronkelijke geboortehuis van Van Gogh. In 2021 is een nieuwe wandeling geproduceerd 'Verdwijnpunten' door schrijver Dorien de Wit.

5.2 Tijdelijke exposities

Uitgangspunt van het tentoonstellingsbeleid is een programma dat aandacht besteed aan kunstenaars die zijn beïnvloed door leven en werk van Vincent van Gogh. Daarmee wordt de betekenis en de actualiteitswaarde van Van Gogh geaccentueerd en tevens een platform geschapen voor hedendaagse kunst.

Tot en met 8 augustus 2021 was de (wegens corona verlengde) tentoonstelling 'Van Gogh naar nu' te zien. Met recente aanwinsten uit de museumcollectie is zichtbaar gemaakt dat Van Gogh nog altijd een actuele bron van inspiratie vormt voor hedendaagse kunstenaars. Op deze expositie zijn werken te zien van kunstenaars die in het gastatelier naast het Van Goghkerkje hebben gewerkt. In de periode 2019-2020: Anna Lange, Sef Peeters, Judith Geerts, Ian Skirvin, Charles Laib Bitton, Caro Derkx & Mees Walter, Renske van Enckevort, Stefan Peters, Jenny Ymker, Lotte van Lieshout, Dirk Kome, Sylvie De Meerleer, Daniëlle Lemaire, Floor Snels, Tahné Kleijn, Ralf Kokke, Frans van Veen, Annemieke Fanoy, Jonah Falke, Arja Hop & Peter Svenson. Verder worden werken getoond die door kunstenaars zijn geschonken aan het Van GoghHuis bij gelegenheid van hun exposities. Dat waren in deze periode werken van Loek Grootjans, Ronald Zuurmond, Jacco Olivier, Marenne Welten, Hans de Kort, Karin Borghouts, George Meertens en Arjan Janssen.

In de tuin van het Van GoghHuis exposeerde Tom Claassen een beeldengroep die voorheen te zien was op de expositie *Blokbuster* in PARK Tilburg. Ronny Delrue vervaardigde in de hal van het Van GoghHuis (Markt 26) een collage op de wand, een variatie op het werk dat hij eerder uitvoerde bij PARK. In juli exposeerde Jochem Rotteveel een groot wandplastiek in de Van GoghKamer, geïnspireerd op Vincents Amandelbloesem. Hij vervaardigde het werk ter plekke. Na afloop is het werk verhuisd naar TAC Eindhoven.

Van 14 augustus t/m 5 december 2021 exposeerde Ruud van Empel een reeks nieuwe werken 'Inventing Van Gogh'. Speciaal voor deze gelegenheid heeft Van Empel zich ondergedompeld in de wereld van Van

Gogh. Diens schilderijen van bloemstillevens, landschappen en portretten heeft hij door middel van fotofragmenten opnieuw gecomponeerd.

Ruud van Empel heeft Van Goghs portret opnieuw uitgevonden. Niemand weet precies hoe Vincent er als volwassene werkelijk heeft uitgezien. Er zijn immers geen portretfoto's van hem voorhanden van na zijn 19^e levensjaar. We baseren ons idee van zijn uiterlijk hoofdzakelijk op zijn geschilderde zelfportretten, die onderling sterk verschillen. Van Empel heeft getracht Van Goghs portret te reconstrueren op basis van foto's van diverse 'look-a-likes'. Van de een heeft hij de neus en oren gebruikt, van de ander de ogen en het haar. Hij heeft de onderdelen geplaatst over bekende zelfportretten van Van Gogh. De nieuwe Vincents heeft hij gesitueerd in scènes die herinneren aan plekken uit zijn leven, zoals de Borinage, de Provence en zijn studio. Daarbij heeft hij ook oude fototechnieken gesimuleerd. Voor wie niet beter weet, kan denken dat er weer onbekende fotografische portretten van Vincent van Gogh zijn opgedoken. In tegenstelling tot alle 'deep fakes' van Van Gogh getuigen Van Empels werken echter van bijzondere kwaliteit door zijn zelf ontwikkelde en bewerkelijke collagetechniek en unieke persoonlijke stijl.

Voor deze expositie vervaardigde Ruud van Empel ook een serie fotowerken naar aanleiding van landschappen en bloemstillevens van Van Gogh. Zo zijn er interpretaties te zien van 'Zonnebloemen in vaas', 'Vlinders en klaprozen', 'Grasgrond', 'Bloeiende perzikboom', 'Wilde rozen met kever' en 'De oude taxusboom'. Uit deze motieven blijkt zijn sterke verwantschap met Van Gogh. Ze herinneren aan de streek van Brabant waar ze beiden opgroeiden. Het Zundert van Van Gogh ligt onder de rook van Van Empels geboorteplaats Breda. Ze delen dan ook de liefde voor de natuur in deze omgeving.

Bij de tentoonstelling verscheen een catalogus, met teksten van Ron Dirven en Hans November. Hierin staan alle werken van Ruud van Empel afgebeeld naast de schilderijen van Van Gogh waarop ze zijn geïnspireerd.

Een vaas met zonnebloemen van Van Empel werd gebruikt op de cover van de Vlaamse editie van het jubileumnummer van Collect. Op de Nederlandse editie werd een afbeelding van Karin Borghouts' zonnebloemen in vaas gebruikt, die eerder in het Van GoghHuis werd geëxposeerd.

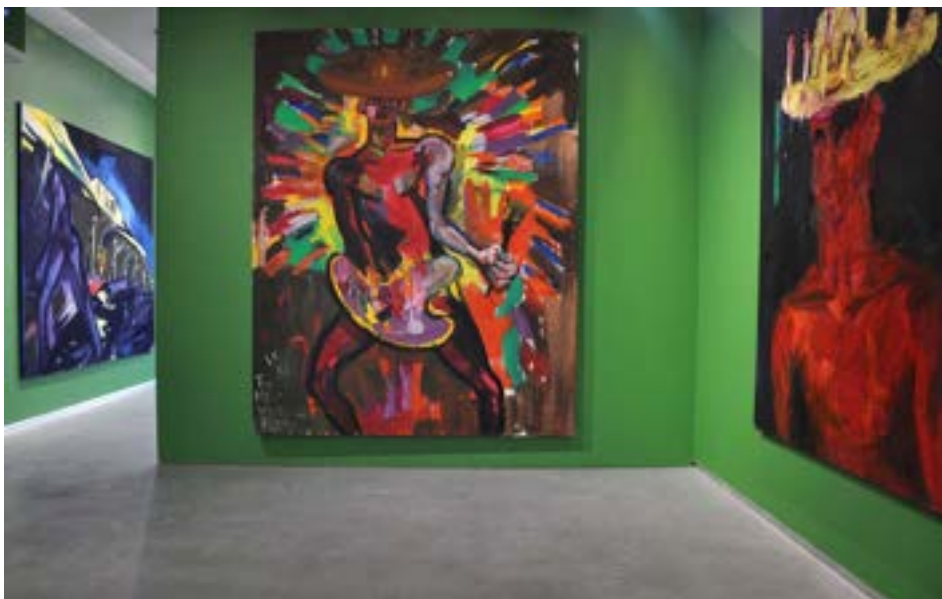
Op 19 december 2021 stond de opening gepland van de expositie *Rainer Fetting ziet Van Gogh*. Er is een ruime keuze te zien van schilderijen, sculpturen, tekeningen en een film waarin de Duitse kunstenaar Rainer Fetting (1949) zijn visie op Van Gogh heeft verbeeld. De spraakmakende schilder van de 'Neue Wilde' portretteerde vanaf de jaren '80 zichzelf als Vincent, maar plaatste Van Gogh ook bij de Berlijnse

Muur, in de New Yorkse Subway en in relatie tot zijn vriend Paul Gauguin. Naast bruiklenen uit diverse musea, is voor deze tentoonstelling rijkelijk geput uit het atelier van Rainer Fetting.

Vincent van Gogh was de vader van de moderne schilderkunst. Hij inspireerde generaties kunstenaars na hem. De Franse fauvisten en de Duitse expressionisten, waaronder Ernst Ludwig Kirchner en Emil Nolde, waren kort na zijn dood schatplichtig aan hem met gebruik van felle kleuren en heftige schildersgebaren. De schilderkunst raakte echter geleidelijk aan uitgeput. Na een korte opleving met onder meer Cobra, overheerste na de Tweede Wereldoorlog het conceptuele steeds meer. Minimal Art, Arte povera, Zero en Joseph Beuys verklaarden de figuratieve schilderkunst dood. Op een enkeling na, zoals Georg Baselitz, durfden kunstenaars penseel en palet haast niet meer vast te houden. In de jaren 1980, aan de vooravond van de val van de Berlijnse muur, zorgde een groep jonge Duitse kunstenaars voor bevrijding, een herwaardering van de figuratieve schilderkunst. Rainer Fetting behoorde tot deze 'Neue Wilde'. De expressiviteit van Van Goghs kunst werd door hem weer opgepakt in een reeks portretten en taferelen waarin hij Van Gogh naar de 20^e eeuw haalde: *Van Gogh an der Mauer, – an der Hochbahn, – in the Subway*. Vincent schilderde tussen 1880 en 1890 zijn meesterwerken. Honderd jaar later leefde hij weer op in Fettings krachtige en expressieve doeken uit Berlijn en New York. Als een schaduw plaatste hij Van Goghs schildersvriend Paul Gauguin achter hem. *'Rückkehr der Giganten'* betitelde hij zijn schilderij en een bronzen sculptuur. Van Gogh keert tot op de dag van vandaag terug in Fettings werk. In een langdurig eerbetoon aan de meester actualiseert hij zijn betekenis voor de moderne kunst en betoont hij zichzelf een waardig opvolger.

Het Vincent van GoghHuis brengt Rainer Fetting een eerbetoon met een grote tentoonstelling van zijn op Van Gogh geïnspireerde schilderijen, tekeningen en sculpturen. Met een keuze uit foto's en een nooit eerder vertoonde film waarin Fetting bij de Berlijnse muur in de huid van Van Gogh kruipt. Voor de catalogus (WBooks) schreef Sir Norman Rosenthal, bekend als samensteller van de baanbrekende tentoonstelling *A New Spirit in Painting* (Royal Academy of Arts Londen, 1981), een essay waarin hij de bijzondere relatie van Fetting met zijn voorganger Vincent van Gogh treffend weet te duiden. Ook zijn verwantschap met, de eveneens door Van Gogh geboeide, Francis Bacon licht hij daarin toe. De tentoonstelling is samengesteld met werken uit het atelier van Rainer Fetting, aangevuld met een aantal belangrijke bruiklenen uit privébezit en Duitse musea, zoals Sammlung Würth, Landesmuseen Schloss Gottorf en Museum Sammlung Zimmer. Dit project is gesteund door bijdragen van het Mondriaan Fonds, VSB Fonds, Fonds 21, Zabawas en Prins Bernhard Cultuurfonds.

Gelijktijdig met de tentoonstelling in Zundert presenteert Stedelijk Museum Breda hoogtepunten uit de collectie en het artist-in-residence programma van het Van GoghHuis op de expositie Vanwege Vincent – De geboortestreek van Van Gogh als inspiratie. Hier wordt ook een werk van Rainer Fetting getoond.

Van Gogh AiR organiseerde in het najaar van 2021 een reeks presentaties in de Van GoghKamer. Dit waren deels exposities van residenten die tijdens de corona-sluiting geen doorgang konden vinden, deels ook presentaties van publicaties van kunstenaars die in het gastatelier hebben gewerkt. Deze presentaties stonden op de agenda:

- Matijs van de Kerkhof – Expositie en boekpresentatie ‘Buiten de tijd om leven’
- Carmen Schabracq – Expositie en presentatie leporello ‘Becoming Vincent, I’ll never walk alone’
- Jonah Falke – Expositie en boekpresentatie ‘Dagboek uit Zundert’
- Dorien de Wit – Vluchtpunten | Presentatie ‘Soundwalk’ Van Gogh in Zundert
- Tosja van Lieshout – Expositie
- Danielle Lemaire – Presentatie publicatie ‘Tout n’est-ce que rêve’
- Boekpresentatie ‘Inzicht en illusies’ van Prof. Dr. Filip Buekens, met expositie Judith Geerts
- Ema Vanekova - Expositie

Van 4 augustus t/m 6 september werd in de Van GoghKamer de ‘CorZo! Expo’ gehouden over de verschillende aspecten van het Zundertse dahliacorso. In het weekend van 11-12 december exposeerden leerlingen van de KSE werkstukken in de Van GoghKamer.

5.3 Van GoghGalerie & Gastatelier

Het Van GoghHuis werkt mee aan het Van Gogh AiR programma, dat wordt uitgevoerd door de Stichting Van GoghGalerie & Gastatelier. Voor het Van Gogh artist-in-residence project is deze stichting voor 2021 t/m 2024 opgenomen in Paragraaf 1 van de Basis Infrastructuur Hedendaagse Cultuur van de provincie Noord-Brabant. In de beoordeling werd Van Gogh AiR ‘*onmisbaar voor Brabant*’ genoemd. De jaarlijkse provinciale subsidie bedraagt € 37.500,-. Mede hierdoor heeft de gemeente Zundert ook een subsidie toegekend van € 5000,-. Als tegenprestatie gaat de Van GoghGalerie een talentprogramma voor Zundertse jeugd ontwikkelen. Dat gebeurt in samenwerking met Vincents Tekenlokaal Tilburg, als onderdeel van ‘De Nieuwe Vincent’. De coördinatie hiervan is opgedragen aan Eefje Goos.

In 2021 werkten in het atelier bij de kosterswoning: Matijs van de Kerkhof (jan 2021), Ema Vanekova (feb 2021), Betsy Green (maart 2021), Rachel Gruijters (april 2021), Alexandra van Dongen (mei 2021), Jochem Rotteveel (juni 2021), Steven Peters Caraballo (juli 2021), Hyojun Hyun (aug 2021), Cedric ter Bals (sept 2021), Jeanine Vloemans (okt 2021), Gam Bodenhausen (nov 2021), Rainer Fetting (dec 2021). Ondanks corona konden de residency’s gewoon doorgaan.

De residentie van Alexandra van Dongen (conservator Museum Boijmans Van Beuningen) was de eerste curatorenresidentie, ter voorbereiding van een expositie die in 2022 plaatsvindt in het Van GoghHuis. Zij onderzocht gebruiksvorwerpen en archeologische vondsten in relatie tot Van Goghs werk. Fenna Koot heeft een vervolgoopdracht gekregen voor het ontwerp van een applicatie op het Van GoghHuis waardoor de contouren van het oorspronkelijke geboortehuis zichtbaar gemaakt worden.

In 2021 is een tweede gastatelier in de Vlaamse schuur op Landgoed De Moeren in gebruik genomen. Hier vinden tweemaandelijks residenties plaats die worden afgesloten met een open atelier presentatie. De volgende kunstenaars hebben hier gewerkt: Tosja van Lieshout (jan 2021, winnaar AKV St Joost | Van Gogh AiR Prijs), Sylvie Zijlmans & Hewald Jongenelis (maart + april 2021), Emily Bates (mei + juni 2021), Femke Dekkers (juli + aug 2021), Sabina Timmermans (sept + okt 2021), Jochem van Laarhoven, Reinout Scholten van Aschat, Bas van den Hurk (nov + dec 2021).

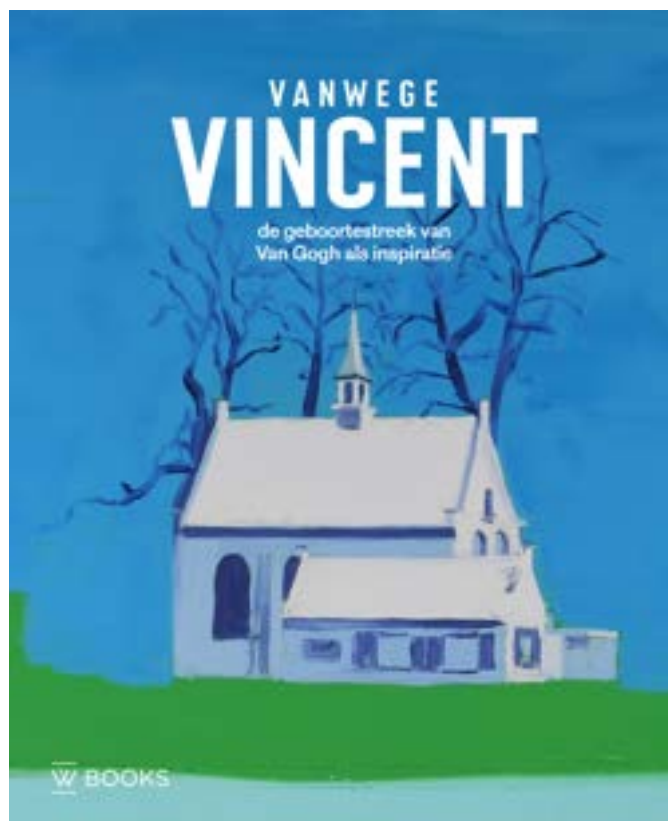
De samenwerking met Stedelijk Museum Breda is voortgezet met het project *BIJ NA / NA BIJ* van 15 juli t/m 22 augustus 2021. Zes alumni van St. Joost – School of Art & Design zijn uitgenodigd voor een werkperiode en een tentoonstelling in de StadsGalerij in Breda. Dit jaar met Niels Goos, Marit van der Heijden, Loes van Reijmersdal, Eef Schoolmeesters, Sjors Smit en Roos Vogels.

Tijdens *BIJ/NA* – een project dat vanaf 2021 jaarlijks door St. Joost School of Art & Design, Stedelijk Museum Breda en de Van GoghGalerie in de StadsGalerij in Breda wordt georganiseerd – staat het versterken van dit nu nog informele netwerk en het stimuleren van kennisuitwisseling tussen verschillende generaties beeldend kunstenaars centraal.

Ron Dirven (curator Van GoghGalerie Zundert) en Marjolein van de Ven (conservator moderne en hedendaagse kunst Stedelijk Museum Breda) selecteerden drie kunstenaars die dit jaar afstuderen van de St. Joost School of Art & Design: Marit van der Heijden, Loes van Reijmersdal en Sjors Smit.

Gezamenlijk nodigden deze drie kunstenaars Eef Schoolmeesters, Niels Goos en Roos Vogels uit om mee samen te werken tijdens een periode van zes weken in de StadsGalerij. Daarbij is nadrukkelijk niet gekozen voor een leerling-meester situatie, maar staat het samen iets neerzetten centraal. Samen werken, reflecteren, tegen de lamp lopen, vormgeven aan een presentatie en alles wat daarbij hoort.

Daarnaast is ter gelegenheid van het 10-jarige bestaan van het Van Gogh AiR programma eind 2021 een grote overzichtstentoonstelling in Stedelijk Museum Breda. Hiervoor is Ron Dirven uitgenodigd als curator, samen met gastcurator Masha van Vliet. Bij deze expositie is een publicatie uitgegeven door WBooks.

Verder is curator Ron Dirven nog steeds lid van de stuurgroep AIR Platform Brabant. Het programma 'Proeftuin internationalisering' is vanwege corona stil komen te liggen.

5.4 Educatie

Het Van GoghHuis biedt diverse educatieprogramma's aan. Tijdens het lopende jaar heeft het museum vanwege corona slechts beperkt schoolklassen kunnen ontvangen. De 1,5m regels lieten groepsarrangementen niet toe. Slechts speurtochten buiten konden bij gelegenheid doorgaan.

Via de Vrienden van Gogh & Zundert is uit een legaat € 10.000,- ontvangen gelabeld aan educatieve activiteiten. Dit bedrag zal deels worden ingezet voor de ontwikkeling van educatie bij de verwachte presentatie 'Becoming Vincent'. Ook zal een nieuwe Van Gogh speurtocht worden gefinancierd uit deze schenking.

5.5 Documentatiecentrum & Collectie

In het Documentatiecentrum zijn vrijwillige documentaristen werkzaam die zich bezighouden met archivering en de registratie van de bibliotheek. De directeur-conservator werkt aan de collectieregistratie. Voor verantwoord beheer van de collectie en voor werving van gelden ten behoeve van nieuwe aanwinsten functioneert de Stichting Kunstfonds Vincent van GoghHuis. In het bestuur hebben de voorzitters van de Stichting Van Gogh & Zundert en de Stichting Vrienden van Van Gogh & Zundert zitting. De onafhankelijke voorzitter is Jack Roelands. Het Kunstfonds is in 2021 verder verrijkt met diverse giften van de kunstenaars die als 'artist-in-residence' in de Kosterwoning hebben gewerkt. Tevens zijn ter gelegenheid van exposities in het Van GoghHuis werken geschonken door Ruud van Empel.

In afwachting van ruimtelijke uitbreiding is een ruimte op de tweede verdieping van Markt 26 ingericht als tijdelijk depot. De bruikleenovereenkomst van prenten, documenten en boeken voor de nieuwe Van Gogh presentatie in het Noordbrabants Museum is met een jaar verlengd.

Het vervolgonderzoek naar de gouvernante van Van Gogh, Anna Birnie, waarvoor een donatie is ontvangen van € 10.000,-, is vanwege corona doorgeschoven naar 2022. Onderzoek is gestart voor een publicatie over 'De jonge jaren van Vincent van Gogh'. Daaraan is medewerking toegezegd door Frank Kools, auteur van '*Vincent van Gogh en zijn geboorteplaats – Als een boer van Zundert*' (De Walburg Pers, 1990). De conservator van het Van GoghHuis heeft, samen met Ineke Strouken, een inhoudelijke verhaallijn geschreven voor een nieuwe Van Gogh gerelateerde inrichting van het Streekmuseum Etten+Leur.

5.6 Evenementen

Er konden in 2021 wegens corona slechts weinig evenementen doorgaan. Van Goghs Nachtwandeling op 7-8 april werd wederom geannuleerd. Op 27 juni gaf Alexandra van Dongen een lezing in de van GoghKamer over de rekvisieten van Van Gogh. Op 11 september vond de uitgestelde opening plaats van de tentoonstelling '*Ruud van Empel – Inventing Van Gogh*'.

5.7 Van Gogh Brabant

Zoals in de inleiding vermeld is de samenwerking binnen Van Gogh Brabant hersteld. Het Van GoghHuis heeft daar veel energie in gestoken en kan nu verder werken aan de nieuwe vaste presentatie 'Becoming Vincent'. Het Van GoghHuis is ook een actieve speler gebleven in het grotere verband van Van Gogh Europe.

6. PR & Marketing

6.1 Publiciteit

Vanwege beperkt budget vaart het Van GoghHuis doorgaans op gratis publiciteit door media-aandacht. Dat is ook in 2021 weer geslaagd. De tentoonstellingen en activiteiten zijn in de regionale en sporadisch ook in landelijke media besproken. De tentoonstelling van Ruud van Empel kreeg internationale aandacht dankzij de samenwerking met [Artnet Auctions](#).

Uiteraard zijn vanwege de langdurige corona sluiting de resultaten onder peil gebleven.

6.2 Website

Statistieken website www.vangoghuis.com 2021:

24.335 bezoekers (t.o. 18.085 in 2020)

30.680 bezoeken (t.o. 23.890 in 2020)

Statistieken website www.vvvzundert.nl 2021:

16.145 bezoekers (t.o. 11.381 in 2020)

18.106 bezoeken (t.o. 13.409 in 2020)

Mede vanwege de virtuele presentaties zijn de online bezoeken aan het Van GoghHuis behoorlijk toegenomen. Ondanks de beperkingen voor toeristen zijn de bezoeken aan de VVV-site ook weer toegenomen.

6.3 Sponsors

Ten behoeve van het activiteitenprogramma zijn in 2021 subsidies ontvangen van het Kickstart Cultuurfonds, Mondriaan Fonds, Fonds21, VSB Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en Zabawas. Het sponsorcontract met Rabobank De Zuidelijke Baronie ('promoting partnership') loopt t/m 2028. Daarnaast worden bijdragen ontvangen van de Vrienden en de bedrijven die lid zijn van de Van GoghKamer.

6.4 Vrienden

Bestuur

Monique Rombouts	voorzitter
Sylvia van Gastel	secretaris (tot november 2021)
Bea Vriendje	penningmeester
Tonnij Schrauwen	bestuurslid
Lizan van Aert	bestuurslid, afgevaardigde Stichting Van Gogh & Zundert

De Stichting Vrienden van Van Gogh & Zundert, opgericht in mei 2007, is in 2021 in beperkte mate actief geweest. Het aantal Vrienden is circa 500. Er zijn geen grote wervingsacties gehouden. Ook de geplande Vriendenexcursie kon wegens corona niet doorgaan. De activiteiten beperkten zich dit jaar tot een wandeling op Landgoed De Moeren. De Van GoghKamer is een club van bedrijven die lid zijn van de Vriendenstichting. In 2020 is het aantal leden van de Van GoghKamer gelijk gebleven op circa 35.

7. VVV Zundert

7.1 VVV Activiteiten

Doelstellingen:

- het promoten van Zundert in al zijn geledingen
- het beheren van een toeristisch informatiepunt
- exploitatie van de VVV-winkel

Belangrijkste taken:

- informatieverstrekking over Zundert e.o. - receptie Vincent van GoghHuis/VVV Zundert - begeleiding van VVV-vrijwilligers en gidsen.
- uitvoering van activiteiten in relatie tot Van Gogh.
- coördinatie rondleidingen en arrangementen
- werkzaamheden/kaartverkoop/publiciteit t.b.v. evenementen
- in- & verkoop van VVV-artikelen
- deelname aan werkgroepen/overleg aangaande toeristische activiteiten
- samenstellen evenementenkalender
- ontwikkeling en vermarkten van dagtochten en arrangementen

VVV Zundert is per 1 april 2021 weer een agentschap geworden van VVV Breda. De VVV-coördinator bleef middels bijeenkomsten geïnitieerd door de gemeente in 2021 in overleg met Platform Recreatie en Toerisme in Zundert (PRET). Belangrijkste agendapunt was het realiseren van één toeristische website. Ook werd er gesproken over een op te richten Toeristisch Fonds. Eind 2021 werd de opdracht verstrekt aan Insiders. VVV Zundert gaat de regie voeren over de nieuwe website, PRET bekostigt dit mede. Storm communicatie heeft de opdracht gekregen om drie uur per week aan de website te werken. Zij fungeert als een soort onafhankelijke tussenpersoon en werkt met name als schakel tussen ondernemers en de nieuwe site.

VVV Zundert heeft zitting in de werkgroep Zundert Trappist, namens de abdij geïnitieerd door Henri Reuchlin van het Bierburo. In 2021 werd VVV benaderd om de kaartverkoop voor de rondleidingen in de brouwerij te verzorgen. Deze opdracht is aangenomen. De kaartverkoop liep goed en veel belangstellenden moesten teleurgesteld worden. Het is een mooie impuls voor de gemeente Zundert en een kans om mensen van buitenaf via een nieuw kanaal Zundert Trappist en de omgeving te leren kennen. In 2021 werden drie rondleidingen gegeven. De monniken besloten er in 2022 mee door te gaan. Om de maand op vrijdagmiddag, maximaal 25 personen per keer.

7.2 Toerisme

De VVV presenteert toeristische informatie (flyers, brochures, posters) in folderrekken, posterwand en verspreidt deze ook actief naar klanten en andere organisaties. Folders, wandelingen, fietsroutes, scheurplattegronden zijn verder verspreid via infopunten in de gemeente. De speciale info-kratjes die op strategische locaties in de gemeente worden geplaatst, zijn een succes, zo worden ook bezoekers elders geïnformeerd. Regelmatig rijdt een vrijwilligers een ronde langs diverse horeca en andere locaties in de omgeving om informatie neer te leggen.

Er zijn gegevens over activiteiten in Zundert aangeleverd aan de krant van Landstad de Baronie, evenementenkalender West- en Midden-Brabant, Visit Brabant en Zin in Zundert. Mede door corona is het promotieteam niet erop uit geweest om bij diverse evenementen de vier toeristische pijlers van

Zundert (Van Gogh, corso, trappist en landgoederen) uit te dragen. Ieder kwartaal levert VVV Zundert een bijdrage aan de nieuwsbrief Zundert Trappist. Online onderhoudt VVV Zundert, naast de eigen website, een Facebookpagina en een Instagram pagina.

VVV Zundert volgt de ontwikkelingen van Van Gogh National Park en brengt waar nodig en mogelijk (merken uit) Zundert onder de aandacht. Zundert Trappist is o.a. op die manier op de kaart gezet. Twee medewerkers van de Efteling kwamen op bezoek bij Van GoghHuis/VVV Zundert.

7.3 Arrangementen

De VVV biedt diverse arrangementen aan. In 2021 zijn ruim 70 arrangementen afgenomen. Door corona zijn ongeveer 20 arrangementen afgezegd. Onderdelen van een arrangement zijn onder meer een bezoek aan de exposities in het Van GoghHuis, workshops, koffie met gebak, lunch of diner, fietsverhuur, rondwandeling of fietstocht door (natuurgebieden in) de gemeente of de rondleidingen door brouwerij De Kievit.

2021 was het jaar van het Brabantse Kloosterleven. VVV Zundert ontwikkelde een meditatie/stiltewandeling die bezoekers op eigen gelegenheid kunnen lopen. Ook werd van april t/m september 1 x per maand een (stille)wandeling met gids aangeboden. De wandeling ging door in de omgeving van de abdij.

De Van Goghwandeling, Buisse Heide en trappistenwandeling vinden plaats onder leiding van gidsen. De fietsroute Van Gogh Brabant is weer actief gepromoot, evenals de Van Gogh wandelroute door Zundert. Verhuur van de Herenkamer op de Oude Buisse Heide stond in 2021 op een laag pitje door de verbouwing en corona.

Voor het Bloemencorso Zundert verkoopt VVV Zundert normaalgesproken, naast toegangskarten, de 'Route du Soleil' (tentenroute). Ook verzorgen de gidsen speciale groepswandelingen langs de tenten met de wagens in opbouw. In 2021 ging de kaartverkoop voor de tentoonstelling op het corsoterrein helemaal online via Stichting Bloemencorso zelf. Vanwege tijdslots kon VVV daarin dit jaar niets betekenen. Wel was in augustus de Corso Experience te zien in de Van GoghKamer. Bas Naalden organiseerde in juni Van Goghs Night, een online event voor jongeren.

De samen met PRET ontwikkelde Trappist wandelroute en fietstochten werden bijgedrukt en actief verspreid. Deze papieren folders zijn daarna actief door VVV Zundert verspreid via infokratjes. VVV Zundert houdt de wijzigingen bij van de scheurplattegrond van de gemeente Zundert. In 2021 is in het voorjaar een nieuwe scheurplattegrond gemaakt.

7.4 Winkel

De taken van de VVV-winkel zijn buiten de verplichte sluitingen door corona voortgezet. Naast verkoop van VVV-artikelen, Van Goghartikelen, cadeaubonnen, gemeentelijke vuilniszakken behelst dit ook kaartverkoop voor diverse evenementen, vispassen etc. Verder zijn ook weer van Zundertse ondernemers, schrijvers en kunstenaars artikelen en boeken in consignatie genomen en verkocht. Er worden diverse streekproducten verkocht en gepromoot, zoals Zundertse honing, thee en trappist. De online winkel-activiteiten zijn in coronatijd geïntensiveerd. Zo is er ook een webshop op Bol.com toegevoegd.

8. Cijfers

8.1 Entreprijzen en bezoekersaantallen

Entreprijzen exposities:

Volwassen: € 7,50

0-12 jr/ ICOM/ Museumkaart/ Vrienden: gratis

Bezoekersaantallen exposities 2021:	3.674 (t.o. 4.014 in 2020)
Gem. Prijs per kaartje:	€ 4,66 (t.o. € 3,91 in 2020)

Omdat de toegangsprijs voor volwassenen per 1 juni 2020 met € 1,- was verhoogd, viel de gemiddelde prijs per kaartje hoger uit en daardoor ook de totale inkomsten aan entree.

Ten opzichte van 2020 was er een lichte afname van bezoekersaantallen. Corona was nog altijd de reden van de lage bezoekcijfers. Terwijl het Van GoghHuis in 2020 van overheidswege voor circa 4 maanden gesloten moest worden, was dit in 2021 zelfs 6 maanden.

Bij de tellingen zijn niet meegenomen deelnemers aan Van Goghwandelingen, schilderworkshops, exposities in de Van GoghKamer en bezoekers van de Van GoghGalerie (Kosterswoning).

8.2 Financiën: Jaarrekening 2021

De Jaarrekening 2021 is opgemaakt door penningmeester Lizan van Aert en door het bestuur van de Stichting Van Gogh & Zundert goedgekeurd op 7 juni 2022.